

Motion till riksdagen 2005/06:So575

av **Martin Andreasson (fp)**

Assisterad befruktning vid privata kliniker

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om assisterad befruktning vid privata kliniker.

Motivering

Privata vårdgivare spelar en viktig roll inom hälso- och sjukvården som komplement till vård i offentlig regi, både från patientsynpunkt och för personalen. Likaså kan vård i privat regi på ett värdefullt sätt bidra till utveckling av behandlingsmetoder och förbättra forskningsläget inom de nischer de specialiserar sig på. Regelverket för vilka kliniker som kan ges befogenhet att utföra assisterad befruktning skapar dock en ojämlikhet mellan offentliga och privata vårdgivare.

Enligt dagens regler får assisterad befruktning på klinik endast ske på kvinnor som lever i parrelationer. Assisterad befruktning kan ske genom antingen insemination eller s.k. provrörsbefruktning, dvs. befruktning utanför kroppen. Assisterad befruktning kan vidare delas in i sådana befruktningar där antingen ägg eller spermier kommer från en donator (t.ex. givarinsemination eller provrörsbefruktning med donerat ägg) och sådana befruktningar där könscellerna kommer från det berörda paret självt.

Givarinsemination får enligt regelverket endast utföras vid offentligt finansierade sjukhus under överinseende av en läkare med specialistkompetens i gynekologi och obstetrik. Provrörsbefruktning med spermier från kvinnans make eller sambo får inte utföras utan Socialstyrelsens tillstånd annat än vid offentligt finansierade sjukhus. Provrörsbefruktning där ägg eller spermier kommer från en givare får dock endast utföras vid universitetssjukhus.

Förbudet mot givarbefruktning på privata kliniker andas misstänksamhet mot enskilda alternativ inom vårdsektorn. Det är visserligen rimligt med en offentlig kontroll av sådana befruktningar där barnet får biologiska band till

Fel! Okänt namn på

personer som donerat könsceller till sperma- eller äggbanker, men denna kontroll upprätthålls lika bra oavsett om själva befruktningen genomförs på en privat eller offentlig klinik.

Seriösa privata aktörer bör kunna beviljas tillstånd till att genomföra assisterad befruktning på samma villkor som offentligt finansierade sjukhus, givetvis under förutsättning att verksamheten sker under Socialstyrelsens tillsyn. Regelverket bör vara detsamma för assisterad befruktning oavsett på vilken klinik i Sverige den utförs.

Jag anser således att assisterad befruktning bör kunna genomföras vid alla sjukhus eller kliniker, oavsett huvudman eller driftsform, som erhållit tillstånd från Socialstyrelsen. Socialstyrelsen bör också kunna föreskriva vilken typ av kompetens som krävs av den medicinska personal som utför befruktningarna (vilket i sin tur leder till att vissa kliniker kan få tillstånd till alla slags befruktningar medan andra endast ges tillstånd till vissa typer av befruktningar). Förbudet mot att utföra insemination eller befruktning vanemässigt eller för vinnings skull bör avgränsas till sådana situationer där tillstånd från Socialstyrelsen saknas.

Stockholm den 4 oktober 2005

Martin Andreasson (fp)